

WNIOSKI RADY OPZZ DOTYCZĄCE WSPÓLDZIAŁANIA Z PIP
ORAZ DZIAŁALNOŚCI STRUKTUR I ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH
ZRZESZONYCH W OPZZ W DZIEDZINIE OCHRONY PRACY.

1. Rada OPZZ na posiedzeniu 5 listopada 2010 r. zapoznała się ze sprawozdaniem Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2009 r.; realizacją porozumienia Państwowej Inspekcji Pracy z Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych w sprawie współdziałania w zakresie ochrony pracy podpisanego 26 lutego 2007 r. oraz opracowaniami GIP dotyczącymi wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych, przestrzegania uprawnień związkowych i rejestracji Układów Zbiorowych Pracy.

Po wymianie poglądów na powyższe tematy Rada OPZZ wnioskuje by inspektorzy pracy właściwie korzystali ze swoich uprawnień i coraz skuteczniej oddziaływali na pracodawców, egzekwując od nich m.in.: należne pracownikom wynagrodzenia i świadczenia, przestrzeganie norm czasu pracy, zasad wykorzystywania urlopów wypoczynkowych, przestrzeganie przepisów bhp oraz nadzorowania realizacji układów pracy itp.

Ten zakres i sposób działania inspektorów pracy jest zbieżny z oczekiwaniami struktur i organizacji związkowych zrzeszonych w OPZZ. Dlatego stopniowo zwiększa się udział i współdziałanie aktywu związkowego z inspektorami pracy w czasie wizytacji w zakładach pracy. Rada OPZZ przekazuje całej kadrze inspektorskiej PIP wyrazy uznania i podziękowania za aktywność i coraz większą różnorodność form działalności na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zwiększenia praworządności w stosunkach pracy.

W tym zakresie należy jednak - zdaniem Rady - nadal doskonalić przepływ informacji o wynikach kontroli, aby organizacje związkowe mogły lepiej nadzorować realizację decyzji inspektorów pracy. Rada OPZZ zwraca się do wszystkich struktur i organizacji związkowych zrzeszonych w OPZZ o zaktywizowanie współdziałania ze strukturami Państwowej Inspekcji Pracy i dalsze popieranie ich działań.

2. Zdaniem Rady OPZZ dotychczasowe działania PIP powinny być nadal kontynuowane przy coraz większym współdziałaniu partnerów społecznych. Dlatego Rada OPZZ w pełni popiera wnioski i priorytety zawarte w w/w „Sprawozdaniu ...” dotyczące dalszych działań Państwowej Inspekcji Pracy. Niepokojące są jednak dane zawarte w „Sprawozdaniu...” wskazujące na brak należytej reakcji na wystąpienia inspektorów pracy w sprawach dotyczących łamania przez pracodawców przepisów prawa pracy. Rada

Wojciech Szarawski

oczekuje od sądów i prokuratury bardziej radykalnej postawy - zgodnej z oczekiwaniami i wnioskami Państwowej Inspekcji Pracy.

3. Po ponad 3-letnim okresie funkcjonowania nowej ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy można stwierdzić, że przepisy tej ustawy sprzyjają lepszej skuteczności jej działań. Zdaniem Rady OPZZ nowe uprawnienia, ale i obowiązki nałożone na inspektorów pracy zostały generalnie właściwie odczytane i w 2009 r. były w większości realizowane z pozytywnym efektem, na miarę możliwości etatowych i finansowych inspekcji pracy.

Rada OPZZ uważa, że istnieje pilna potrzeba zwiększenia nakładów budżetowych na działalność inspekcji pracy, bowiem bez tego zlecone jej zadania mogą nie zostać zrealizowane w całości. Uważa również, że powinno nastąpić zwiększenie obsady etatowej inspektorów pracy adekwatne do nałożonych na inspekcję zadań. Rada stwierdza, że już dziś na skutek zbyt małej liczby inspektorów pracy, istnieją regiony i branże, które nie są objęte bieżącą kontrolą PIP ze szkodą dla przestrzegania przepisów prawa pracy i bhp.

4. Rada OPZZ pozytywnie ocenia dotychczasowe współdziałanie związków zawodowych zrzeszonych w OPZZ z Państwową Inspekcją Pracy oraz Społeczną Inspekcją Pracy. Równocześnie stwierdza, że szczególnie pozytywnie należy ocenić działania na rzecz organizacji szkoleń dla aktywu związkowego i ochrony pracy, uczestnictwa w konkursach z zakresu ochrony pracy, prowadzenia przez inspektorów pracy zajęć w charakterze wykładów, wymiany informacji o sytuacji w zakładach pracy itp. Należy tu podkreślić dużą przydatność materiałów prewencyjnych opracowywanych przez PIP oraz wysoki poziom wykładających inspektorów pracy. Zakładowe organizacje związkowe i struktury OPZZ w dalszym ciągu oczekują jednak od inspekcji pracy większej pomocy przy opracowywaniu opinii w sprawach emerytur pomostowych.

Te pozytywne oceny działalności w dużej mierze są wynikiem realizacji porozumienia między PIP i OPZZ z 26.II.2007 r., zarówno na szczeblu centralnym, jak i w strukturach wojewódzkich oraz branżowych OPZZ.

Należy jednak stwierdzić, że porozumienie nadal w mniejszym stopniu wpływa na ożywienie współdziałania PIP z małymi ogólnokrajowymi organizacjami związkowymi i strukturami powiatowymi OPZZ. Dlatego zdaniem Rady OPZZ współpraca ta powinna być doskonała, ściślejsza i lepiej zorganizowana, aby inicjatywy PIP były podejmowane częściej przez organizacje związkowe i struktury OPZZ.

5. Rada OPZZ wyraża zaniepokojenie, że pomimo poprawy w tym zakresie jest jeszcze zbyt wiele organizacji związkowych i struktur terenowych, które nie zajmują się problemami ochrony pracy na bieżąco i w sposób ciągły. Zbyt mało uwagi przywiązują one do problemów związkowego nadzoru nad warunkami pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nadzoru nad działalnością Społecznej Inspekcji Pracy. W organizacjach tych nie

wykorzystuje się w pełni możliwości i uprawnień związków zawodowych oraz SIP do egzekwowania od pracodawców przestrzegania prawa pracy. Organizacje te zbyt rzadko informują inspektorów pracy o przypadkach łamania prawa i przepisów bhp.

Rada OPZZ apeluje do wszystkich działaczy i aktywu ochrony pracy o zmianę sytuacji w tym zakresie.

Szczególnie należy zmienić poglądy części działaczy związkowych, którzy nadal uważają, że obowiązek współdziałania PIP ze związkami zawodowymi ciąży głównie na inspekcji pracy i w związku z tym w sprawach ochrony pracy zachowują się biernie.

6. Rada OPZZ kolejny raz zwraca się do zakładowych organizacji związkowych o:

- pełne wykorzystanie propozycji Państwowej Inspekcji Pracy dotyczących współpracy na zasadach partnerskich,
- umocnienie Społecznej Inspekcji Pracy przez:
  - organizowanie wyborów tam, gdzie nie ma jeszcze Społecznego Inspektora Pracy,
  - występowanie o przeglądy warunków pracy i czynny w nich udział,
  - kierowanie Społecznego Inspektora Pracy na szkolenia,
  - informowanie PIP o nie wykonywaniu zaleceń SIP,
  - inspirowanie do pracy i systematyczne ocenianie działań SIP,
- korzystanie z prawa kontroli przestrzegania prawa pracy, o którym mówi art. 26, ust.4 ustawy o związkach zawodowych oraz częstsze występowanie do PIP (bezpośrednio lub przez RW OPZZ) o przeprowadzenie takiej kontroli.

7. Rada OPZZ zgłasza wniosek do Głównego Inspektora Pracy o powołanie Rad Koordynacyjnych Ochrony Pracy w jednostkach okręgowych PIP.

Rada
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych

Warszawa, 5 listopada 2010 r.